

INSTITUT ZA RAZVOJ MLADIH KULT

Ul. 4. viteške brigade 34-36 BA, 71 210 Ilidža, Sarajevo

E-mail: kult@mladi.org

Tel.: 033 778 778; fax: 033 778 779

Web: www.mladi.org**✚ POSLOVNI PROSTOR BH: U 2014. ZABILJEŽEN PAD IZDVAJANJA PRIVREDI ZA 19,5 POSTO**

U okviru projekta „Poslovni prostor BiH“ Instituta za razvoj mladih KULT, završeno je istraživanje o budžetskim poticajima koje su institucije vlasti izdvajale za razvoj privrede u 2013. i 2014. godini, u vidu bespovratnih i povratnih sredstava. Istraživanjem su obuhvaćene 133 institucije vlasti i više od 600 miliona KM izdvojenih sredstava za poticaje privredi u BiH. Istraživanje je, tvrde iz Instituta, pokazalo negativan trend budžetske podrške bh. privredi.

„Ukupno za poticaje privredi, institucije koje su dostavile podatke, planirale su 390.892.989,18 KM u 2013. g. odnosno 330.040.331,93 KM u 2014., dok su izvršeni poticaji iznosili 325.606.866,42 KM u 2013. odnosno 262.237.336,36 KM u 2014. Zbir ukupnih izvršenih poticaja privredi, u obje godine, iznosi 587.844.202,78 KM. Dakle, zabilježen je pad izdvajanja privredi za 19,5% u 2014. godini“ - izjavio je Rusmir Pobrić, voditelj projekta "Poslovni prostor BH" u Institutu za razvoj mladih KULT.

Istraživanje je pokazalo da poljoprivreda ima najveći procenat učešća u ukupnim poticajima privredi u obje godine i to sa učešćem od 54%. Nakon nje slijedi industrija sa 18%, zatim usluge, razvoj preduzetništva i obrta, te turizam. Jako je zanimljivo, da za IT sektor, koji je posljednjih godina najtraženije zanimanje, nije bilo izdvajanja. Najzastupljenije sektorske grane jesu obrazovni (34,6%) i sportski turizam (27,6%), dok su u potpunosti nezastupljeni planinski i morski turizam (0,0%). Bilježi se i slaba zastupljenost eko, zdravstvenog i vjerskog turizma (od 0,5 do 1,3%) u ukupnim poticajima za turizam, dodao je Pobrić.

Rezultati istraživanja bit će korišteni kao jedan od izvora za izradu analize stanja u oblasti raspodjele budžetskih poticaja perspektivnim granama privrede u BiH. Analiza stanja, uz identificirane perspektivne grane privrede, služit će kao platforma za kreiranje preciznih smjernica za unapređenje procesa za sve institucije koje finansijski potiču i stimulišu razvoj privrede.

Inicijativa „Poslovni prostor BH“ provodi se u okviru Projekta održivosti civilnog društva u Bosni i Hercegovini (CSSP), koji realizuju Centri civilnih inicijativa (CCI) i Centar za promociju civilnog društva (CPCD), a koji je podržan od Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) i Vlade Velike Britanije.

✚ KREIRAN PREDNACRT STRATEGIJE PREMA MLADIMA U FBiH

Mladi u Federaciji Bosne i Hercegovine znaju šta žele. Pokazali su to učestvujući u „Dijalogu: Strategija prema mladima u FBiH“. Njihove smjernice uvrštene su u prednacrt strategije, koja bi trebala biti kreirana do kraja ove godine.

Peti sastanak Radne grupe za izradu strategije održan je u Mostaru. Na sastanku su članovi Radne grupe kratko evaluirali događaj „Dijalog: Strategija prema mladima u FBiH“, planirali su buduće korake, a najveći dio sastanka posvetili su prednacrtu Federalne strategije prema mladima koja je kreirana na osnovu do sada napisanih matrica, analize stanja u svim relevantnim oblastima i institucijama, te na osnovu preporuka organizacija civilnog društva koje su učestvovala u Dijalogu.

Posebna pažnja posvećena je određivanju nadležnosti svake institucije za sve mjere u prednacrtu strategije. Planirano je da strategija sadrži sedam oblasti i to:

- Rad, zapošljavanje i preduzetništvo mladih,
- Obrazovanje i nauka mladih,
- Socijalna briga mladih,
- Zdravstvena zaštita mladih,
- Sigurnost mladih,
- Kultura, umjetnost i sport,
- Aktivizam (učesće, volontiranje i mobilnost) mladih.

U narednom periodu članovi Radne grupe će detaljno pregledati prednacrt, dostaviti komentare i sugestije, te odrediti za koje mjere su nadležni i na koji način će ih provoditi. Usvajanje strategije prema mladima, na svim nivoima u Federaciji, uslovljeno je Zakonom o mladima FBiH čije je donošenje inicirao Institut za razvoj mladih KULT, a koji je usvojen u junu 2010. godine. Proces izrade Strategije prema mladima u FBiH koordinira Federalno ministarstvo kulture i sporta, a Institut za razvoj mladih KULT je, odlukom Vlade FBiH, imenovan za pružanje stručno – konsultativne podrške u tom procesu.

POČINJE UMiD ONLINE OBUKA

Institut za razvoj mladih KULT raspisao je javni poziv za prijavu učesnika na regionalne konferencije UMiD online koje će se u julu održati u Velikoj Kladaši, Sarajevu, Jablanici i Srebrenici. Na ovim konferencijama prvi put će biti predstavljena UMiD (Uči, misli i djeluj) online obuka. UMiD obuka do sada je obavljena 11 puta u učioničkoj verziji, a sada će je, u online verziji, proći najmanje 400 mladih ljudi koji će biti učesnici UMiD online konferencija.

U tu svrhu pokrenuta je i Facebook stranica online aktivizam koja ima za cilj okupiti mlade ljude, polaznike UMiD online obuke, kako bi im se ukazalo na to da online aktivizmom mladi ljudi mogu direktno i indirektno doprinijeti svojoj lokalnoj zajednici ali i šire.

„Cilj nam je da pokažemo mladim ljudima da baš oni, kao pojedinci, mogu promijeniti društvo. Sve velike promjene nekada su bile male i krenule su od jednog čovjeka, od jedne ideje. Kroz našu stranicu edukovat ćemo mlade ljude o online alatima i to kroz infografike iz brošure „Online aktivizam za početnike“. Također, obavještavat ćemo ih o UMiD online obuci. Ono što je najvažnije, mladim ljudima dat ćemo prostor i priliku da javno i otvoreno razgovaraju o promjenama koje žele donijeti i o načinima na koje to misle postići“ – kaže Mirela Ajanović iz Instituta za razvoj mladih KULT.

POZIV na konferencije UMiD online

Želite postati omladinski aktivista/ica ili lider/ica promjena u svojoj zajednici?
Želite učiti, misli i djelovati i usto upoznati još 99 mladih?

POZIV Jula 2023. godine u okvirima onlajn aktivističkog konferencija su održane na mjestima gdje se na više od 1000 mladih ljudi.

Šta? Četiri regionalne konferencije na kojima će biti predstavljena "Uči, misli i djeluj" - UMiD online obuka za omladinske lider/ice i aktiviste/ice koji žele biti nosači promjena u svojoj lokalnoj zajednici.

KO? Institut za razvoj mladih KULT

GDJE? Konferencije se održavaju u regionima UMiD online centrima, koji su: Institutovi partneri i lokalni klubovi: Jablanica, Srebrenica i Sarajevo.

KAKO SE PRIJAVITI? Sve potrebne informacije o načinu prijave, datuma i lokacijama održavanja UMiD online konferencija možete dobiti na našu stranicu.

ZAŠTO se prijaviti?

- Učestvovanje u obuci i razvoju vještina
- Učestvovanje u radu na projektima
- Učestvovanje u radu na promjenama u zajednici
- Učestvovanje u radu na promjenama u zajednici
- Učestvovanje u radu na promjenama u zajednici
- Učestvovanje u radu na promjenama u zajednici
- Učestvovanje u radu na promjenama u zajednici

POZIV Jula 2023. godine u okvirima onlajn aktivističkog konferencija su održane na mjestima gdje se na više od 1000 mladih ljudi.

Svi mladi koji uspješno završe obuku dobiti će certifikat. Još važnije, dobit će praktična znanja i vještine koje će u budućnosti moći iskoristiti u poslovnom svijetu.

DJEVOJČICE IZ DJEČIJEG HORA PRINCESS KROFNE OTVORILE 10. DAN MLADIH OPĆINE ILIDŽA

Obrazovno rasonodni centar za mlade SPAJALICA, čiji je osnivač Institut za razvoj mladih KULT, za Dan mladih Općine Ilidže odjekivao je dječijim osmjesima i grajom. Mališani su uživali u raznovrsnim aktivnostima. Okušali su se u raznim sportskim aktivnostima kroz Igre bez granica, nasmijani klaun

zabavljao ih je kreiranjem životinja od balona, a oni najmlađi, polaznici Škole prijateljstva, uživali su u crtanju i dječijim igricama.

„Sretni smo što je SPAJALICA mjesto susreta djece i mladih sa područja Općine Ilidža, ali i cijelog Sarajeva. Volonteri Instituta za razvoj mladih KULT zaista su se potrudili da 10. jubilarni Dan mladih ostane u dugom sjećanju mladima“ - izjavila je Abela Purivatra, saradnica za odnose sa javnostima Instituta za razvoj mladih KULT. Dan mladih objedinio je dječji program, te sajam NVO ali i nogometni turnir za mlade. Kompletnu manifestaciju organizovali su volonteri Instituta za razvoj mladih KULT, uz podršku Općine Ilidža.

KAFA SA SFF-OM: „MOJE LJETO REZERVISANO JE ZA VOLONTIRANJE!“

„Volontiranje na Sarajevo Film Festivalu za mene je najbolji dio godine. Ako moram, propustim i odlazak na more. Moje ljeto rezervisano je za SFF.“ Ovako svoju priču počinje dvadesetogodišnji Nedžad koji već nekoliko godina volontira na Sarajevo Film Festivalu. Nastavlja Nedžad govoriti o ljudima koje je kroz volontiranje upoznao, o iskustvima koja su, kaže, najvrjednije što svake godine ponese.

O volontiranju, mogućnostima i iskustvima koje volontiranje pruža i to na najvećem filmskom festivalu u regiji – Sarajevo Film Festivalu, govorilo se u Obrazovno-raznodnom centru za mlade SPAJALICA.

Gosti sesije „Kafa sa“ bili su Aida Šehić, koordinatorica volontera na SFF-u, te Nedžad i Dijana, volonteri. Aida Šehić je govorila o mogućnostima koje volontiranje pruža mladoj osobi, ali i o tome šta se očekuje od volontera. Goste SPAJALICE, a mnogi od njih su ujedno dugogodišnji volonteri Instituta za razvoj mladih KULT, zanimalo je kako se mogu prijaviti ali i koje pogodnosti, kao volonteri Festivala, mogu očekivati. „Odlazak u Novi Sad i volontiranje na Exit festivalu, uz pokriveno sve troškove, jedna je od najvećih pogodnosti“, istakla je Aida Šehić. Dodaje da volonteri mogu gledati filmove ali i dobiti karte za neke od zabava SFF-a.

Iskustva volontera SFF-a oduševila su prisutne. Njihova požrtvovanost i želja da volontiraju, ne samo na Sarajevo Film Festivalu nego i generalno, podstakla je mlade na razmišljanje.

Statistike govore da je više od 20% Europljana starijih od 15 godina uključeno u volonterski rad. Naša zemlja, s druge strane na dnu je te ljestvice. Ipak, iskustva o kojima su govorili mladi volonteri Sarajevo Film Festivala i Instituta za razvoj mladih KULT, dokaz su da bi se statistike mogle promijeniti. Zakon o volontiranju FBiH usvojen je 2013. godine, a usvajanje je inicirao Institut za razvoj mladih KULT.